

Entrepreneurship. Vol. 16(1). pp. 2–37.

6. Lang, N., Konrad von, Szczepanski. (2020). The Emerging Art of Ecosystem Management. Available at: <https://www.bcg.com/ru-ru/publications/2019/emerging-art-ecosystem-management.aspx>.

7. McKinsey Global Institute. (2019). The Ecosystem Playbook: Winning in a World of Ecosystems. Available at: <https://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/winning-in-a-world-of-ecosystems>.

8. Bojchenko, K., Sierhieiev, M. (2024). «Ecosystemism and value generation in entrepreneurship». *Ekonomika ta suspil'stvo*. № 64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-3>.

9. Rehlament (YeS) 2024/792 Yevropejs'koho Parlamentu ta Rady vid 29 liutoho 2024 roku pro stvorennia Mekhanizmu v Ukraini PE/10/2024/REV/1. [Regulation (EU) 2024/792 of the European Parliament and the Council of February 29, 2024 on the establishment of the Mechanism in Ukraine PE/10/2024/REV/1]. Available at: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj?locale=en>.

10. Uriad zatverdyyv Plan dlia realizatsii prohramy Ukraine Facility. (2024). [The Government approved the Plan for the implementation of the Ukraine Facility program]. Available at: <https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-zatverdyyv-plan-dlia-realizatsii-prohramy-ukraine-facility>.

11. Markevych, K. (2021). Tsyfrovizatsiia: perevahy ta shliakhy podolannia vyklykiv. Tsentrazumkova. [Markevich K. Digitization: advantages and ways to overcome challenges. Razumkov Center]. Available at: <https://razumkov.org.ua/statti/tsyfrovizatsiia-perevagy-ta-shliakhy-podolannavyklykiv>.

12. Zamlinskyi, V., Shabatura, T., Zamlynska, O. (2023). Perspective Chapter: Exploring the Possibilities and Technologies of the Digital Agricultural Platform. Sustainable Development. IntechOpen. DOI: <https://doi.org/10.5772/intechopen.112358>. Available at: <https://www.intechopen.com/online-first/87828>.

Abstract.

Stepanenko R. Priorities and risks of digital transformation in forming the needs of management of modern ecosystems.

The current state, problems, and prospects of modern enterprise's digital competencies are under intense scrutiny. The current stage of digitalization development is characterized by the urgent need for enterprises to respond to the existing competitive advantages and risks. The discrepancy between their response and the effectiveness of their activities is a pressing issue. Based on the process approach and the digital paradigm of management, a set of measures for optimal management with the help of services that ensure the speed of digital business processes, reliability, and data security has been proposed. Today, businesses face numerous risks, most of which have not been predicted to do business. These threats are caused first by the pandemic, then by the war, which, on the one hand, provoked the dynamics of the growth of various digital technologies, the introduction of new business models, and, on the other hand, dependence on the array of digital data with their communication properties, the growing threat of cyberattacks. The urgency of this topic lies in the fact that every organization, regardless of size or industry, faces these challenges. Hence, they must understand the possible risks and develop effective strategies to overcome them. The article discusses the key risks and problems enterprises face in implementing digital technologies. The work aims to offer practical recommendations to enterprises that choose a digital future and help them avoid possible risks and effectively overcome obstacles to digitalizing their activities. The research issues are exacerbated by many rapidly evolving digital technologies and a changing business environment.

Organizations are compelled to adapt to new conditions. Digitalization offers solutions to key challenges such as funding, staff competencies, project quality diagnosis, and strategy adjustment. The importance of digital knowledge is pivotal for the restoration and sustainable development in the context of the information society. Its formation is a direct result of the adaptation of economic processes and the mission of the enterprise for the socio-economic development of Ukraine.

Keywords: digitalization, ecosystem, functionality, digital transformation risks, innovations, platform, competitive advantages, digital transformation strategy.

Стаття надійшла до редакції 30.08.2024 р.

Бібліографічний опис статті:

Степаненко Р.Д. Пріоритети і ризики цифрової трансформації у формуванні потреб управління сучасними екосистемами. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2024. № 5. С. 16–20.

Stepanenko R. Priorities and risks of digital transformation in forming the needs of management of modern ecosystems. Actual problems of innovative economy and law. 2024. No. 5, pp. 16–20.

УДК: 65.012.7:658.5; JEL classification: D81; H56

DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-5-4>

ГОРОБКО Роман Ярославович, аспірант спеціальності 051 Економіка,
Державний біотехнологічний університет, <https://orcid.org/0009-0008-0240-4937>
ПОСТОВІТ Володимир Михайлович, аспірант,
Державний біотехнологічний університет, <https://orcid.org/0009-0009-4068-8173>

ІНТЕГРАЦІЯ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ

Горобко Р.Я., Постовіт В. М. Интеграция систем управления рисками для обеспечения безопасности предприятия и его конкурентных преимуществ.

У сучасному світі, де невизначеність і ризик постійно зростають, питання безпеки стає все більш актуальним для організацій у різних галузях. Інтеграція систем управління ризиками є важливим інструментом для підтримки стабільності та забезпечення захисту від потенційних загроз. У роботі описано основні підходи до інтеграції систем управління ризиками, особливу увагу приділено механізму безпеки, що забезпечує ефективне та своєчасне реагування на ідентифіковані ризики. Аналізуються різні категорії ризиків, які можуть вплинути на діяльність організації, включаючи технічні, економічні, екологічні та соціальні фактори. Аналіз ризиків включає як кількісну, так і якісну оцінку, що дозволяє точніше визначити можливі наслідки та визначити пріоритетність заходів з мінімізації ризиків. Були досліджені різні підходи до управління ризиками, зокрема стратегії, орієнтовані на ризик, які включають превентивні заходи та механізми швидкого реагування. Одним із базисів є моніторинг ризиків, який дозволяє виявляти відхилення та негайно вживати коригувальних заходів. Моніторинг найчастіше здійснюється за допомогою автоматизованих систем, які дозволяють швидко збирати та обробляти дані, що стосуються діяльності організації. Запропоновано концепцію інтегрованої системи управління ризиками, що поєднує різні рівні управління, включаючи

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА» № 5 / 2024

Всеукраїнський науковий журнал

стратегічне, тактичне та оперативне планування. Концепція дозволяє нам забезпечити як безпеку, так і економічний баланс у процесі прийняття рішень. Особлива увага приділяється взаємодії між різними підрозділами організації для створення злагодженої та цілісної системи безпеки. На основі аналізу передових практик управління ризиками розроблено рекомендації щодо впровадження ефективних механізмів безпеки. Основний акцент робиться на адаптації стандартних методологій до конкретних видів діяльності кожної організації, що дозволяє підвищити гнучкість і ефективність управління. Реалізовані рекомендації включають розробку політики та процедур управління ризиками, а також навчання персоналу, які є невід'ємною частиною механізму безпеки. У результаті дослідження встановлено, що ефективна інтеграція систем управління ризиками дозволяє значно знизити рівень ризиків безпеки та забезпечує стабільне функціонування організації в умовах невизначеності. Це стосується не лише технічних рішень, таких як автоматизовані системи моніторингу та контролю, а й організаційних змін, спрямованих на підвищення відповідальності та обізнаності всього персоналу щодо загроз та їх можливих наслідків.

Ключові слова: інтеграція систем управління ризиками, безпековий механізм, моніторинг ризиків, управління ризиками, ідентифікація ризиків, мінімізація ризиків, автоматизовані системи, організаційна безпека, превентивні заходи, кризові ситуації.

Постановка проблеми у загальному вигляді. У сучасних умовах глобалізації, високої конкуренції та невизначеності ринкового середовища компанії стикаються з постійним зростанням кількості та різноманітності ризиків. Ці ризики можуть мати значний вплив на фінансову стабільність, репутацію та конкурентоспроможність компанії. Традиційні підходи до управління ризиками, часто фрагментовані та реактивні, більшою мірою не здатні повністю забезпечити необхідний рівень безпеки та стабільності бізнесу.

Особливо актуальною стає необхідність інтеграції систем управління ризиками (СУР) із загальною системою управління підприємства. Це дозволяє системно підходити до ідентифікації, оцінки, контролю та моніторингу ризиків, а також розробляти та впроваджувати превентивні дії. Інтегрований SRM не тільки допомагає зменшити негативний вплив ризиків, але й дозволяє використовувати їх як джерело стратегічних переваг.

Однак, незважаючи на очевидні переваги інтеграції SRM, багато підприємств стикаються з труднощами при впровадженні таких систем. Це зумовлено необхідністю значних інвестицій, зміною організаційної культури, а також відсутністю чітких методологічних підходів до інтеграції. Водночас невпровадження або неповна інтеграція SDS може призвести до серйозних негативних наслідків, включаючи фінансові втрати, зниження позицій на ринку і навіть банкрутство.

Тому проблема інтеграції систем управління ризиками є надзвичайно актуальною і потребує глибоких досліджень. Важливо не лише розробити теоретичні основи та методологічні підходи до інтеграції CPM, а й проаналізувати практичні приклади їх успішного впровадження в різних галузях економіки. Це дозволить підприємствам підвищити стійкість до ризиків, забезпечити довгострокову стабільність і зміцнити конкурентні позиції на ринку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження, присвячені питанням забезпечення безпеки підприємств і створенню відповідних механізмів, активно висвітлюються у наукових роботах багатьох учених, таких як Кочін І.В. [1], Мостенська Т., Білан Ю. [2], Балабанов І. [3], Живко З. Б., Черевко О. В., Зачосова Н. В., Живко М. О., Баворовська О. Б., Занора В. О. [4], Герасименко О. М. [5], Мігус І. П., Второва Т. В. [6] та ін. Управління ризиками підприємств також детально вивчено у публікаціях провідних українських економістів, серед яких можна відзначити роботи Буряка Р. І. [9], Скопенка Н. С., Андреюк Н. В. [14], Мирошніченко Г. [15], Степанової А. А., Рогози Я. І. [16] та ін.

Незважаючи на значний внесок цих досліджень у науку та практику, результати сучасних досліджень і практичної діяльності в Україні свідчать про те, що українські підприємства ще не досягли ефективного поєднання між створенням механізмів безпеки та підвищенням їх конкурентоспроможності при управлінні ризиками. Це підкреслює важливість розробки теоретико-методологічних основ для формування механізмів безпеки, що сприяють підвищенню конкурентоспроможності підприємств.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є розгляд та обґрунтування необхідності інтеграції систем управління ризиками як основного механізму безпеки, що сприяє забезпеченню стійкості підприємства в умовах зростання загроз і невизначеності. Особливу увагу приділено аналізу впливу інтегрованого підходу до управління ризиками на посилення безпеки підприємства, зниження сприйнятливості до зовнішніх і внутрішніх загроз, а також розробці стратегічних рекомендацій щодо підвищення його безпеки та конкурентоспроможності на ринку.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасному бізнес-середовищі, що характеризується високим рівнем невизначеності та швидкими змінами, підприємства піддаються постійним ризикам, які можуть суттєво вплинути на їхню стабільність та конкурентоспроможність. Інтеграція систем управління ризиками (СУР) стає важливим інструментом забезпечення довгострокової безпеки підприємства та зміцнення його позицій на ринку. Реалізація комплексного підходу до управління ризиками дозволяє не тільки обмежити вплив негативних факторів, а й використовувати ризик як можливість для розвитку та інновацій.

Управління ризиками є одним із найважливіших елементів стратегічного управління сучасним підприємством. Успішне функціонування організації у швидкозмінному та нестабільному ринковому середовищі багато в чому залежить від здатності своєчасно виявляти, оцінювати та ефективно управляти ризиками, які можуть вплинути на її діяльність. Важливість ризик-менеджменту полягає в тому, що він дозволяє компаніям знизити ймовірність виникнення кризових ситуацій, а також мінімізувати їх негативний вплив на бізнес [1; 4].

Ризики можуть виникати з різних джерел, включаючи економічні, технологічні, регуляторні та інші фактори, що впливають на операційну діяльність компанії. Враховуючи ці різноманітні фактори, управління ризиками вимагає системного підходу, що охоплює всі аспекти діяльності

компанії. Система управління ризиками (СУР) дозволяє підприємству не тільки реагувати на потенційні загрози, але й планувати свою діяльність наперед, запобігаючи виникненню кризових ситуацій. Інтеграція систем управління ризиками для забезпечення безпеки полягає в поєднанні різних підходів і механізмів з метою ефективного контролю та зниження ризиків у різних сферах діяльності.

Одним із ключових елементів SRM є ідентифікація ризиків. Це перший крок у процесі управління ризиками, який передбачає виявлення всіх можливих ризиків, які можуть негативно вплинути на діяльність компанії. Ідентифікація ризиків включає аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища компанії, вивчення ринкових умов, конкурентного середовища, нормативних вимог, а також внутрішніх процесів і ресурсів організації. Важливим елементом цього етапу є формування переліку можливих ризиків, які можуть виникнути в процесі реалізації стратегічних цілей компанії.

Після визначення ризиків наступним важливим кроком є їх оцінка. Оцінка ризиків включає аналіз ймовірності виникнення кожного з них, а також визначення потенційного впливу на підприємство в разі їх реалізації. Цей етап дозволяє керівництву підприємства зрозуміти, які ризики є найбільш критичними та вимагають негайної уваги, а які з них мають менший вплив і їх можна контролювати без негайного втручання. Оцінка ризиків також дозволяє визначити їх пріоритетність, що важливо для ефективного розподілу ресурсів на наступних етапах управління ризиками [14].

Розробка стратегії реагування є наступним ключовим кроком у процесі управління ризиками. На цьому етапі розробляються конкретні плани дій, які компанія буде виконувати у разі виникнення загроз [5]. Стратегії реагування можуть включати уникнення ризику, пом'якшення ризику, передачу ризику (наприклад, через страхування) або прийняття ризику з використанням відповідних механізмів компенсації. Вибір тієї чи іншої стратегії залежить від характеру ризику, його ймовірності та потенційного впливу на діяльність компанії.

Остаточним елементом SRM є моніторинг ризиків у режимі реального часу, що забезпечує постійний контроль за ризиками та їх динамікою. Моніторинг дозволяє швидко виявляти зміни в середовищі ризиків і адаптувати стратегію управління ризиками до нових умов. Це забезпечує гнучкість і оперативність у прийнятті управлінських рішень, що вкрай важливо в сучасних бізнес-середовищах.

Таким чином, ефективне управління ризиками є невід'ємною частиною стратегічного управління бізнесом. Впровадження СУР дозволяє не тільки мінімізувати збитки, що виникають у кризових ситуаціях, але й створює умови для довгострокового, сталого розвитку підприємства, підвищення його конкурентоспроможності та забезпечення стабільності на ринку.

Основні підходи до інтеграції систем управління ризиками включають кілька базисних елементів з акцентом на механізм безпеки, що забезпечує ефективне та своєчасне реагування на ризики (табл. 1):

Таблиця 1

Основні підходи до інтеграції систем управління ризиками*

Підхід	Опис	Механізм безпеки
Ризик-орієнтований підхід	Ідентифікація та оцінка ризиків для виявлення пріоритетних загроз.	Впровадження системи оцінки ризиків з використанням аналітичних інструментів, які допомагають виділяти найбільш критичні загрози.
Превентивні заходи	Впровадження запобіжних дій для уникнення або мінімізації ризиків на ранніх етапах.	Розробка та впровадження політик і процедур, спрямованих на зниження ймовірності виникнення ризиків.
Моніторинг і контроль	Постійний моніторинг ризиків та контроль за їхнім станом для оперативного реагування на зміни.	Автоматизовані системи моніторингу, які аналізують дані в реальному часі та сповіщають про виявлені відхилення.
Швидке реагування	Впровадження чітких протоколів реагування на випадки виникнення ризиків.	Плани реагування на інциденти та надзвичайні ситуації, зокрема інструкції для дій у випадку кризових ситуацій.
Інтеграція з бізнес-процесами	Забезпечення узгодженої роботи між різними департаментами для підвищення ефективності управління ризиками.	Спільні платформи для обміну інформацією між різними відділами, що дозволяє швидко реагувати на змінення ситуації та координувати дії щодо управління ризиками.
Навчання та розвиток персоналу	Підвищення кваліфікації та обізнаності працівників щодо можливих ризиків і способів реагування на них.	Програми навчання з управління ризиками, регулярні тренінги з безпеки, інструктажі щодо дій у кризових ситуаціях.

* джерело: сформовано автором на основі [5–7]

Аналіз різних категорій ризиків є важливим етапом управління ризиками в організації. Такі категорії включають технічні, економічні, екологічні та соціальні фактори, які можуть вплинути на безпеку, стабільність і ефективність діяльності компанії. Проведемо аналіз цих основних категорій ризиків:

1. Технічні ризики. Технічні ризики пов'язані з використанням обладнання, технологій та інформаційних систем. Збої в роботі обладнання, кібератаки чи невідповідність технічним стандартам можуть призвести до серйозних збоїв у роботі організації. Економічні ризики включають

коливання цін, інфляцію, фінансову нестабільність та інші фактори, що впливають на фінансову стійкість компанії. Коливання на ринку або нестабільність економічного середовища можуть суттєво вплинути на прибутковість та здатність організації підтримувати стабільне фінансування.

2. Економічні ризики. Економічні ризики виникають через зміни в економічному середовищі, що може негативно вплинути на фінансовий стан організації. Економічні ризики включають коливання цін, інфляцію, фінансову нестабільність та інші фактори, що впливають на фінансову

стійкість компанії. Коливання на ринку або нестабільність економічного середовища можуть суттєво вплинути на прибутковість та здатність організації підтримувати стабільне фінансування.

3. Екологічні ризики. Екологічні ризики пов'язані з впливом природних факторів, таких як кліматичні зміни або екологічні катастрофи, а також регуляторні зміни в галузі охорони навколишнього середовища. Ці ризики можуть вимагати від організацій впровадження нових технологій для дотримання екологічних стандартів і мінімізації негативного впливу на природу.

4. Соціальні ризики. Соціальні ризики стосуються людського фактору та соціальних умов, зокрема змін у поведінці споживачів, соціальної та політичної нестабільності або змін у трудовому законодавстві. Вплив цих факторів може вплинути на стратегію компанії, її взаємодію із співробітниками та загальний рівень продуктивності [15].

Отже, аналіз різних категорій ризиків допомагає організаціям своєчасно ідентифікувати можливі загрози та вжити заходів для їх мінімізації, що є важливим елементом стратегії забезпечення стійкості та безпеки діяльності.

Концепція інтегрованої системи управління ризиками (ІСУР) базується на поєднанні стратегічного, тактичного та оперативного рівнів управління для забезпечення ефективного контролю ризиків та досягнення економічного балансу в

процесі прийняття рішень. Основна мета цієї системи – створити гнучкий та динамічний підхід до управління ризиками, що дозволяє забезпечити як безпеку організації, так і оптимізацію ресурсів (рис. 1).

Ключовим аспектом інтегрованої системи управління ризиками є ефективна взаємодія організаційних підрозділів. Щоб створити повноцінну систему безпеки, необхідно подбати про кілька ключових елементів. По-перше, необхідно впровадити спільні платформи для обміну інформацією між підрозділами, що дозволить швидко передавати дані про ризики, відхилення та загрози. Це сприяє своєчасному реагуванню на виникаючі проблеми. По-друге, важливо встановити єдиний підхід до оцінки ризиків на всіх рівнях організації, який забезпечить узгодженість між стратегічною, тактичною та оперативною діяльністю. Це допомагає організації працювати скоординовано та ефективно в умовах ризику. Також важливо координувати зусилля між департаментами для розробки спільних планів реагування на надзвичайні ситуації. Це дозволяє швидко й ефективно вирішувати виникаючі проблеми. Нарешті, невід'ємною частиною цієї системи є освіта та навчання працівників усіх рівнів. Вони підвищують обізнаність співробітників і готують їх до ефективної реакції на загрози, що може значно підвищити загальну безпеку організації.

Рис. 1. Концепція інтеграції систем управління ризиками

Система управління ризиками повинна забезпечувати не тільки безпеку, але й економічну ефективність. Це досягається за допомогою кількох важливих аспектів. Насамперед необхідно оптимізувати використання ресурсів для управління ризиками, що означає ефективний розподіл коштів на заходи профілактики та реагування [3]. Такий підхід дозволяє досягти максимальної ефективності без зайвих витрат. Крім того, використання аналітичних інструментів є важливим для точного прогнозування ризиків та оцінки їх впливу на фінансові показники організації. Це дозволяє

заздалегідь визначити потенційні загрози та підготуватися до них, мінімізуючи будь-який негативний вплив. Нарешті, ще одним важливим фактором є впровадження економічно ефективних заходів безпеки, які мінімізують втрати від ризику без надмірних витрат ресурсів. Це забезпечує ефективне управління ризиками при збереженні економічної рівноваги та фінансової стабільності організації.

Концепція інтегрованої системи управління ризиками (ІСУР) має кілька ключових переваг. Однією з них є гнучкість, оскільки ІСУР

здатна адаптуватися до змін як у зовнішньому середовищі, так і у внутрішніх процесах організації, що забезпечує її актуальність у різних умовах. Друга перевага – прозорість, яка досягається завдяки використанню спільних інформаційних платформ та інструментів, що дозволяють відкрито обговорювати і управляти ризиками на всіх рівнях. Системність концепції полягає в тому, що вона об'єднує всі рівні управління ризиками в єдину структуру, що гарантує цілісний підхід як до забезпечення безпеки, так і до підтримки економічних показників організації. Оперативність – ще одна важлива перевага ІСУР, оскільки завдяки постійному моніторингу та чітким протоколам реагування організація може швидко приймати необхідні заходи для мінімізації впливу ризиків.

Передові практики управління ризиками надають змогу компаніям зберігати стійкість у мінливих умовах. Один із прикладів таких практик демонструє Toyota, яка використовує методологію «глибокого занурення» для постійної ідентифікації ризиків. Компанія моніторить постачальників, ринкові умови та технології, аби завчасно виявляти можливі загрози. Це дозволяє їм ефективно реагувати на виклики та підтримувати стабільність операцій. Для інших компаній корисно використовувати регулярні аналізи ризиків і залучати спеціалізовані команди для моніторингу та оцінки загроз.

Apple є прикладом компанії, яка ефективно використовує диверсифікацію. Її глобальна база постачальників дозволяє мінімізувати ризики зривів у ланцюгах поставок. У часи пандемії COVID-19 така стратегія допомогла зберегти безперебійність виробництва, навіть попри тимчасові зупинки заводів. Іншим підприємствам варто прагнути до диверсифікації своїх постачальників та ринків збуту, залучаючи партнерів із різних регіонів і мінімізуючи ризики [8].

General Electric (GE) демонструє потужний приклад фінансового ризик-менеджменту. Компанія активно хеджує валютні ризики, що особливо важливо для компанії з глобальною присутністю. Це дозволяє їй захиститися від коливань валютних курсів і процентних ставок за допомогою похідних фінансових інструментів. Інші компанії можуть використовувати подібні фінансові стратегії, включаючи створення резервних фондів для покриття непередбачуваних витрат у кризових ситуаціях [10].

Ще одним прикладом є JPMorgan Chase, яка щорічно інвестує значні кошти у кібербезпеку.

Багаторівневий захист, що включає шифрування даних, багатофакторну автентифікацію та регулярні перевірки систем, робить компанію однією з найбільш захищених від кібератак. Цей підхід до кібербезпеки може бути корисним для будь-якого бізнесу, що має справу з конфіденційною інформацією. Регулярні тренінги для співробітників і перевірки систем безпеки є важливими елементами для підтримання високого рівня захисту [11].

Google також демонструє ефективність планування непередбачених ситуацій. Її система резервування даних, розподілена між численними дата-центрами по всьому світу, дозволяє швидко відновити операції у разі непередбачуваних збоїв. Такий підхід до управління ризиками може бути використаний будь-якою компанією, яка прагне забезпечити безперервність своїх операцій. Важливо регулярно тестувати плани відновлення та підтримувати резерви даних у надійних системах [12].

Культура управління ризиками є важливою складовою успіху Siemens. Компанія активно інтегрує ризик-менеджмент у свою корпоративну культуру, проводячи регулярні тренінги для співробітників і включаючи показники ризик-менеджменту в оцінку ефективності роботи. Іншим компаніям варто також інвестувати в навчання персоналу та інтеграцію управління ризиками у внутрішні процеси [13].

Загалом компанії, як-от Toyota, Apple, GE, JPMorgan Chase, Google та Siemens, демонструють успішні приклади управління ризиками через диверсифікацію, фінансові стратегії, кібербезпеку та створення корпоративної культури управління ризиками. Впровадження цих передових практик допоможе іншим підприємствам знизити ризики та забезпечити стійкість у довгостроковій перспективі.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Інтеграція систем управління ризиками є необхідною умовою забезпечення довгострокової стабільності компанії та її конкурентоспроможності. Підприємства, які успішно інтегрують SRM у свою діяльність, отримують відчутні переваги у вигляді підвищеної безпеки, стабільного розвитку та зміцнення позицій на ринку. Подальші дослідження можуть бути зосереджені на розробці нових методологій інтеграції SRM, які б враховували особливості різних галузей і ринків.

Література.

1. **Кочін І.В.** Ризик-орієнтований підхід -основа організації безпеки складних технічних систем, контроль за їх діяльністю та запобігання виникнення техногенних надзвичайних ситуацій. 2008. URL: <https://zounb.zp.ua/node/1247>.
2. **Мостенська Т., Білан Ю.** Ризик-менеджмент як чинник забезпечення економічної безпеки підприємств. *Актуальні проблеми економіки*. 2015. № 8(170). С. 193-203.
3. **Балабанов І.** Методологія ризик-орієнтованого підходу до управління економічною безпекою підприємства. *Modern Economics*. 2018. № 12. С. 61-68.
4. **Живко З.Б., Черевко О.В., Зачосова Н.В., Живко М.О., Баворовська О.Б., Занора В.О.** Організація та управління системою економічної безпеки підприємства: навчально-методичний посібник. Черкаси: видавець Чабаненко Ю.А., 2019. 120 с.
5. **Герасименко О.М.** Концептуальні основи ефективної інтеграції управління ризиками у процесі забезпечення економічної безпеки підприємств як складової фінансової безпеки держави. *Управлінський аспект забезпечення фінансової безпеки України: монографія*. Черкаси: Чабаненко Ю.А. 2018. С. 85-103.
6. **Занора В.О., Мігус І.П., Второва Т.В.** Управління системою економічної безпеки суб'єктів туристичної галузі: прийняття управлінських рішень в кризових умовах. *Інноваційна економіка*. 2016. № 11-12(66). С. 167-172.
7. **Дуб Б.** Інтеграція та синергія видів менеджменту для вдосконалення системи економічної безпеки

підприємства. *Сталий розвиток економіки*. 2016. № 4(33). С. 47-53.

8. Benefits of an Integrated Management System. URL: <http://www.integrated-standards.com/ims-benefits/>.

9. Буряк Р.І. Інтегрована система менеджменту як основа забезпечення сталого розвитку підприємства аграрного сектору України. *Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України*. 2015. № 3-4. С. 36-44.

10. Звіт General Electric. URL: <https://www.ge.com/investor-relations>.

11. Звіт JPMorgan Chase щодо інвестицій у кібербезпеку. URL: <https://www.jpmorganchase.com/>.

12. Стратегія резервування даних Google. Google Cloud. URL: <https://cloud.google.com/blog>.

13. Річний звіт Siemens щодо корпоративної культури управління ризиками. URL: <https://www.siemens.com/global/en/home/company/sustainability.html>.

14. Скопенко Н.С., Андреюк Н.В. Організація системи ризик-менеджменту на підприємстві. *Теоретичні та прикладні питання економіки*. 2015. Випуск 2 (31). С. 29-42.

15. Мирошніченко Г. Управління ризиками підприємницьких структур: аспекти ризик-менеджменту. *Економіка та суспільство*. 2022. № 44. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-47>.

16. Степанова А.А., Рогоза Я.І. Ризик-менеджмент як важлива складова інноваційної діяльності підприємства. *Наукова-практичний збірник «Финансовые услуги»*. 2017. № 5. С. 15-18.

References.

1. Kochin, I.V. (2008). Ryzyk-orientovanyj pidkhd -osnova orhanizatsii bezpeky skladnykh tekhnichnykh system, kontrol' za ikh diial'nistiu ta zapobihannia vynyknennia tekhnohennykh nadzvychajnykh sytuatsij. [A risk-oriented approach is the basis for organizing the security of complex technical systems, monitoring their activities, and preventing man-made emergency situations]. Available at: <https://zounb.zp.ua/node/1247>.

2. Mostens'ka, T., Bilan, Yu. (2015). «Risk management as a factor in ensuring the economic security of enterprises». *Aktual'ni problemy ekonomiky*. № 8(170). pp. 193-203.

3. Balabanov, I. (2018). «Methodology of a risk-oriented approach to the management of economic security of the enterprise». *Modern Economics*. № 12. pp. 61-68.

4. Zhyvko, Z.B., Cherevko, O.V., Zachosova, N.V., Zhyvko, M.O., Bavorovs'ka, O.B., Zanora, V.O. (2019). *Orhanizatsiia ta upravlinnia systemoiu ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva*. [Organization and management of the system of economic security of the enterprise]. vydavets' Chabanenko Yu.A. Cherkasy. Ukraine.

5. Herasymenko, O.M. (2018). *Kontseptual'ni osnovy efektyvnoi intehtratsii upravlinnia ryzykamy u protsesi zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva iak skladovoi finansovoi bezpeky derzhavy. Upravlin's'kyj aspekt zabezpechennia finansovoi bezpeky Ukrainy*. [Conceptual foundations of effective integration of risk management in the process of ensuring the economic security of enterprises as a component of the financial security of the state. Management aspect of financial security of Ukraine]. Chabanenko Yu.A. Cherkasy. Ukraine.

6. Zanora, V.O., Mihus, I.P., Vtorova, T.V. (2016). «Management of the system of economic security of subjects of the tourism industry: making managerial decisions in crisis conditions». *Innovatsijna ekonomika*. № 11-12(66). pp. 167-172.

7. Dub, B. (2016). «Integration and synergy of types of management to improve the system of economic security of the enterprise». *Stalyj rozvytok ekonomiky*. № 4(33). pp. 47-53. Available at: <https://www.economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/334>.

8. Benefits of an Integrated Management System. [Benefits of an Integrated Management System]. Available at: <http://www.integrated-standards.com/ims-benefits/>.

9. Buriak, R.I. (2015). «Integrated management system as a basis for ensuring the sustainable development of enterprises in the agrarian sector of Ukraine». *Visnyk Akademii pratsi i sotsial'nykh vidnosyn Federatsii profspilok Ukrainy*. № 3-4. pp. 36-44.

10. Zvit General Electric. [General Electric report]. Available at: <https://www.ge.com/investor-relations>.

11. Zvit JPMorgan Chase schodo investysij u kiberbezpeku. [JPMorgan Chase Cybersecurity Investment Report]. Available at: <https://www.jpmorganchase.com/>.

12. Stratehiia rezervuvannia danykh Google. Google Cloud. [Google data backup strategy. Google Cloud]. Available at: <https://cloud.google.com/blog>.

13. Richnyj zvit Siemens schodo korporatyvnoi kul'tury upravlinnia ryzykamy. [Siemens annual report on the corporate culture of risk management]. Available at: <https://www.siemens.com/global/en/home/company/sustainability.html>.

14. Skopenko, N.S., Andreiuk, N.V. (2015). «Organization of the risk management system at the enterprise». *Teoretychni ta prykladni pytannia ekonomiky*. Issue 2 (31). pp. 29-42.

15. Myroshnychenko, H. (2022). «Risk management of business structures: aspects of risk management». *Ekonomika ta suspil'stvo*. № 44. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-47>.

16. Stepanova, A.A., Rohoza, Ya.I. (2017). «Risk management as an important component of innovative activity of the enterprise». *Naukova-praktychnyj zbirnyk «Fynansovye usluhy»*. № 5. pp. 15-18.

Abstract.

Horobko R., Postovit V. *Integration of risk management systems to ensure enterprise security and competitive advantages.*

In today's world, where the level of uncertainty and the number of risks is constantly increasing, the issue of security is becoming highly relevant to organizations in various industries. Integrating such systems into the organization's structure ensures an effective response to risks and is essential to modern management. The paper examines the main approaches to integrating risk management systems that allow organizations to respond to potential threats promptly. Special attention is paid to the security mechanism, which guarantees promptness and efficiency of actions in response to identified risks. It is essential that the integration of risk management systems not only reduces risks but also contributes to increasing the efficiency of the company's activities in conditions of rapid changes. Various approaches to risk management were considered during the research. Special attention is paid to strategies focused on risk management, including preventive measures and rapid response mechanisms. Preventive measures are vital to preventing risks from occurring or reducing their impact. For example, it can introduce new technologies or improve internal processes to minimize potential technical failures.

On the other hand, quick response mechanisms allow us to quickly solve the problems that arise, minimizing the negative consequences. The paper proposed an integrated risk management system covering all levels of organizational management – from strategic to operational. This concept allows you to create a holistic security system considering long-term strategies and current operational processes. Integrating risk management at different levels ensures a balance between safety and economic efficiency in the decision-making process. Based on the analysis of the best risk management practices, several recommendations were developed for implementing adequate security mechanisms. The main emphasis is on adapting generally accepted methodologies to the specific conditions of each organization's activity. In addition, it was recommended that risk management policies and procedures be developed and implemented to provide a unified approach

to identifying, assessing, and responding to risks. The study results showed that the effective integration of risk management systems allows for a significant reduction of the level of risks and ensures the stable functioning of the organization even in conditions of high uncertainty.

Keywords: integration of risk management systems, security mechanism, risk monitoring, risk management, risk identification, risk minimization, automated systems, organizational security, preventive measures, crisis situations.

Стаття надійшла до редакції 05.08.2024 р.

Бібліографічний опис статті:

Горобко Р.Я., Постовіт В. М. Інтеграція систем управління ризиками для забезпечення безпеки підприємства та його конкурентних переваг. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2024. № 5. С. 20-26.

Horobko R., Postovit V. Integration of risk management systems to ensure enterprise security and competitive advantages. Actual problems of innovative economy and law. 2024. No. 5, pp. 20-26.

УДК: 339.1: 658; JEL classification: L26; L10
DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-5-5>

ZASLAVSKA Kateryna¹, Candidate of Sciences in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Entrepreneurship and Trade Department, <https://orcid.org/0000-0002-1323-6325>
ZASLAVSKA Yevheniia¹, the acquirer of education

IMPACT OF GLOBAL FACTORS ON ENTREPRENEURIAL STRUCTURES: NAVIGATING STRATEGIC ADAPTATION AND TRANSFORMATION AMIDST UNCERTAINTY

Zaslavska K., Zaslavska Y. *Impact of global factors on entrepreneurial structures: navigating strategic adaptation and transformation amidst uncertainty.*

The article investigates the impact of global factors on entrepreneurial structures, emphasizing the necessity for strategic adaptation and transformation in response to a rapidly changing environment. Fundamental forces identified include global economic volatility, political instability highlighting crises such as the war in Ukraine, technological advancements, and shifts in consumer behavior. These factors create significant challenges that compel businesses to continuously adapt their strategies and operations to maintain competitiveness in an uncertain global market. The article aims to analyze the impact of global factors on entrepreneurial structures and identify strategies that businesses can use to adapt and transform effectively in response to these challenges, thereby ensuring their competitiveness and resilience in an increasingly uncertain global environment. The study utilizes a comprehensive methodological approach, incorporating a review of relevant literature, statistical data analysis, and case studies from various industries. The analysis examines explicitly how global economic instability, political changes – including the instability triggered by crises like the war in Ukraine – technological advancements, and consumer behavior shifts impact entrepreneurial structures. By presenting practical examples, the study demonstrates the real-world implications of these global factors on business operations and strategies. The findings indicate that global economic instability often results in unpredictable demand fluctuations, disrupting financial stability and necessitating a re-evaluation of business strategies. Political changes, particularly those affecting trade policies, regulatory frameworks, and crises such as the war in Ukraine, introduce additional complexities that make agility and responsiveness crucial for global business operations. Technological advancements drive continuous innovation, requiring businesses to integrate new technologies and rethink traditional models to stay competitive. Additionally, shifts in consumer behavior, influenced by global trends, demand ongoing adjustments in product offerings and marketing strategies to meet evolving market demands. These global factors lead to significant internal changes within businesses, including the restructuring of operations, reallocation of resources, and a shift towards more flexible and resilient practices. Further research could focus on the effects of global factors on different types of entrepreneurial structures, considering variations in size, industry, and regional context. This deeper understanding is essential for anticipating challenges and creating tailored strategies that enhance resilience and sustainability in a dynamic global environment.

Keywords: entrepreneur structure, global factors, adaptation, strategic changes, transformation, resilience, sustainability, uncertainty.

Statement of the problem in general. The 21st century has brought forth significant changes in the global business landscape. The convergence of global markets, technological advances, and political and economic power shifts have created a complex environment for entrepreneurial structures. These external forces create a volatile and uncertain environment, compelling businesses to rethink their strategies, adapt to rapid changes, and transform their operations to ensure sustainability and growth. However, the challenge lies in effectively navigating this complex landscape, where traditional business models may no longer be adequate. Examining these global factors' impact on entrepreneurial structures and the strategic responses necessary to adapt and thrive amidst uncertainty is necessary.

Analysis of the latest research and publications. Several key themes emerge when analyzing recent research and publications on the impact of global factors on entrepreneurial structures, especially in navigating strategic adaptation and transformation amidst uncertainty. These themes are rooted in how

businesses have responded to global challenges such as economic instability, technological advancements, political upheaval, and environmental changes.

Thus, The World Economic Forum (WEF) has extensively explored themes of resilience and adaptability in global business, emphasizing the integration of resilience into business strategies to prepare for ongoing and future disruptions. WEF's reports [7, 24] also cover related topics such as the future of work, digital transformation, and sustainable business practices, which are crucial for navigating global uncertainties. In a comprehensive analysis, McKinsey [10] has provided in-depth research on the geopolitical factors arising from the Ukraine war and their profound impact on global business structures, highlighting critical issues such as energy security, supply chain disruptions, food security, financial market volatility, and corporate strategy shifts.

Recent research on the impact of global factors on businesses primarily focuses on how companies adapt to economic uncertainties through strategic flexibility [1] and implement sustainability initiatives to

¹Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics